

Θεατρικό δρώμενο με θέμα: Το γεφύρι της Άρτας

Το θρυλικό γεφύρι της Άρτας, συνδέθηκε όχι μόνο με την οικιστική ταυτότητα της περιοχής αλλά και με τη λαογραφική της παράδοση. Το γεφύρι θεμελιώθηκε τον 3ο π.Χ. αιώνα (την εποχή του Πύρρου), συμπληρώθηκε στα χρόνια του Δεσποτάτου της Ηπείρου, και από τότε δέχτηκε πολλές επισκευές και προσθήκες. Στην τελευταία επισκευή, αυτή που έγινε στις αρχές του 17ου αιώνα

από τον Αρτινό Γιάννη Θιακογιάννη αναφέρεται το γνωστό δημοτικό τραγούδι. Η παράδοση του γεφυριού της Άρτας τροφοδότησε τη φαντασία πολλών λογίων και καλλιτεχνών που δημιούργησαν θεατρικά έργα (Βουτιερίδης, Καζαντζάκης, Χορν, Λάμπρος Θεοτοκάς, Βρεττάκος), όπερες (Καλομοίρης, Σαμοΐλης) και έγραψαν πολλές λαογραφικές μελέτες (Γ. Μελάς, Δ. Χατζής). Πολλοί καλλιτέχνες έφτιαξαν γκραβούρες και ζωγραφικούς πίνακες με θέμα το γεφύρι.

Οργάνωσε με τους συμμαθητές σου ένα θεατρικό δρώμενο με το δημοτικό τραγούδι «Του γεφυριού της Άρτας». Μπορείτε να ακολουθήσετε την παρακάτω πρόταση ή να επινοήσετε οποιονδήποτε άλλο εκφραστικό τρόπο.

Στην πρόταση που ακολουθεί τα πρόσωπα κατανέμονται ως εξής: Δύο αφηγητές, μία γυναίκα και χορός χωρισμένος σε δύο ομάδες Α' και Β' (το σύνολο των μαθητών που θέλουν να συμμετέχουν).

Αναζητήστε εικαστικό υλικό (πραγματικές απεικονίσεις του γεφυριού της Άρτας) ή ζωγραφίστε το σκηνικό: ένα μισοχτισμένο γεφύρι. Χρησιμοποιήστε μουσική υπόκρουση από την όπερα του Καλομοίρη που έχει γραφεί με αυτό το θέμα ή όποια άλλη νομίζετε ότι σας εμπνέει.

Χορός Α' /

Σαράντα πέντε μάστοροι /
Γιοφύρι-ν-εθεμέλιωναν /
Ολημερίς το χτίζανε /

Χορός Β' /

κι εξήντα μαθητάδες
στης Άρτας το ποτάμι
το βράδυ εγκρεμιζόταν

Χορός Α' + Β' /

Μοιριολογούν οι μάστοροι και κλαιν οι μαθητάδες

Χορός Α' /

- Αλίμονο στους κόπους μας /
Ολημερίς να χτίζουμε /
Πουλάκι edιάβη /
Δεν εκελάηδη σα πουλί /
Παρά εκελάηδη κι έλεγε /

Χορός Β' /

κρίμα στις δούλεψές μας
το βράδυ να γκρεμιέται
κι έκατσε αντίκρυ στο ποτάμι
μηδέ σα χελιδόνι
ανθρώπινη λαλίτσα

Χορός Α' + Β' /

Α δε στοιχειώσετε άνθρωπο, γιοφύρι δε στεριώνει

Χορός Α' /

και μη στοιχειώσετε ορφανό /

Χορός Β' /

μη ξένο μη διαβάτη

Χορός Α' + Β'

παρά του πρωτομάστορα την όμορφη γυναίκα

Χορός Α' /

πο 'ρχεται αργά τ' αποταχύ /

Χορός Β'

και πάωρα το γιόμα

Α' αφηγητής

Τ' άκουσε ο πρωτομάστορας και του θανάτου πέφτει.

Πιάνει μηνάει της λυγερής, με το πουλί τ' αηδόνι:

Αργά ντυθεί, αργά αλλαχτεί, αργά να πάει το γιόμα,

αργά να πάει και να διαβεί της Άρτας το γιοφύρι.

Β' αφηγητής:

Και το πουλί παράκουσε κι αλλιώς επήγε κι είπε:

Γοργά ντύσου, γοργάλλαξε, γοργά να πας το γιόμα,

γοργά να πας και να διαβείς της Άρτας το γιοφύρι –

Χορός Α' + Β'

Να την ε και εξανάφανεν από την άσπρη στράτα

Α' αφηγητής:

Την είδ' ο πρωτομάστορας, ραγίζεται η καρδιά του.

Από μακριά τους χαιρετά κι από κοντά τους λέει:

Γυναίκα:

Γεια σας, χαρά σας μάστοροι κι εσείς οι μαθητάδες,

μα τι έχει ο πρωτομάστορας κι είναι βαργωμισμένος;

Χορός Α':

Το δακτυλίδι τόπωσε στην πρώτη την καμάρα

και ποιος να μπει και ποιος να βγει το δακτυλίδι να 'βρει;

Γυναίκα:

Μάστορα, μη πικραίνεσαι κι εγώ να πα στο φέρω.

Εγώ να μπω, κι εγώ να βγω το δακτυλίδι να 'βρω.

Β' αφηγητής:

Μηδέ καλά κατέβηκε, μηδέ στη μέση επήγε

Γυναίκα:

Τράβα καλέ μ' τον άλυσσο, τράβα την αλυσίδα,

τι όλον τον κόσμο ανάγειρα και τίποτες δεν ήβρα

Α' αφηγητής:

Ένας πηχάει με το μυστρί κι άλλος με τον ασβέστη

Β' αφηγητής:

παίρνει κι ο πρωτομάστορας και ρίχνει μέγα λίθο

Γυναίκα:

Αλίμονο στη μοίρα μας, κρίμα στο ριζικό μας!

Τρεις αδελφάδες ήμαστε, κι οι τρεις κακογραμμένες

η μια 'χτισε το Δούναβη, κι η άλλη τον Αφράτη

κι εγώ η πλιο στερνότερη της Άρτας το γιοφύρι

Ως τρέμει το καρυόφυλλο, να τρέμει το γιοφύρι,

κι ως πέφτουν τα δενδρόφυλλα, να πέφτουν οι διαβάτες.

Χορός Β':

Κόρη τον λόγο άλλαξε, κι άλλη κατάρα δώσε,

πόχεις μονάκριβο αδελφό, μη λάχει και περάσει.

Α΄ αφηγητής:

Κι αυτή το λόγον άλλαξε, κι άλλη κατάρα δίνει

Γυναίκα:

Αν τρέμουν τ'άγρια βουνά, να τρέμει το γιοφύρι,
κι αν πέφτουν τ'άγρια πουλιά, να πέφτουν οι διαβάτες,
τι έχω αδελφό στη ξενιτιά μη λάχει και περάσει.